

LUPAHAKEMUS KALASTAA JOKISUUALUEELLA, KALAVÄYLÄSSÄ SEKÄ KALATIESSÄ
KalL 72 §

1. Hakija

Yhteisö Kalastus- ja metsästysseura Koukku ja Paukku ry	
Nimi [REDACTED]	Y-tunnus/henkilötunnus (pakollinen) 0617411-6
Lähiosoite Teollisuustalo 8	
Postinumero 40800	Postitoimipaikka Vaajakoski
Puhelin [REDACTED]	Sähköposti koukkupaukku@gmail.com

2. Lupa

Lupaa haetaan ajalle (enintään 5 vuotta) 1.1.2026-31.12.2030
--

3. Vesialue, jolle poikkeuslupaa haetaan

Vesialueen nimi Vaajanvirta
Kalatalousalue Leppäveden-Hankasalmen / Pohjois-Päijänteen
Sijaintikunta Jyväskylä

4. Perustelut

Lupahakemus ja sen perustelut Kalastus- ja metsästysseura Koukku ja Paukku ry. anoo Vaajanvirralle kalastuslain (379/2015) 72 §:n mukaista poikkeuslupaa kalastuksen sallimisesta lähempänä kuin 200 m kalatiestä. Nykyinen kalastusalueen rajan etäisyys kalatiestä on 100 metriä sekä ylä- että alapuolella voimalaitosta. Pyydämme lupaa jatkaa kalastusta nykyisillä aluerajoituksilla. Edellinen poikkeuslupa (POSELY/3356/2022) on ollut voimassa 3 vuotta, alkaen 1.1.2023 ja se umpeutuu kuluvan vuoden lopussa 31.12.2025. Poikkeuslupahakemuksen tarkemmat perustelut on esitetty Excel- ja PDF-tiedostoissa kalastuslain (379/2015) 72 §:n mukaisen luvan saamiseksi, kalastuksen sallimiseksi 100 m etäisyydellä Vaajakosken kalatiestä, sen ylä- ja alapuolella.
--

5. Lisätietoja

Lisätietoja

6. Allekirjoitus

Paikka ja päiväys

4.11.2025 Vaajakoski

Allekirjoitus

Nimen selvennys

KALASTUSLAKI (379/2015) 66, 68, 71 ja 72 §

66 § Jokisuukalastuksen kieltö

Vaelluskalavesistöön kuuluvassa joessa sekä meressä viittä kilometriä lähempänä tällaisen joen suuta on kalastus troolilla ja nuotalla kielletty.

Meressä kilometriä lähempänä 1 momentissa tarkoitetun joen suuta on kalastaminen verkolla kielletty 15 päivästä elokuuta 31 päivään lokakuuta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetulle merialueelle ei ilman aiemmin saavutettua oikeutta saa asettaa isorysää pyyntiin kolmea kilometriä lähemmäksi joen suuta.

68 § Kalaväylän pitäminen vapaana pyydyksistä

Kiinteiden ja seisovien pyydysten pitäminen kalaväylässä lukuun ottamatta rapumertaa on kielletty.

Kalastettaessa troolilla ja nuotalla kalaväylässä tulee yli puolet väylän leveydestä pitää vapaana.

71 § Kalatiessä kalastaminen

Kalan kulun turvaamiseksi rakennetussa kalatiessä sekä kahdensadan metrin matkalla sen tai muun vastaavan laitteen ylä- ja alapuolella on kaikenlainen kalastus kielletty.

Kalastusta ei saa harjoittaa voima- ja muuhun laitokseen vettä johtavassa kanavassa eikä sadan metrin matkalla vesistön poikki rakennetun patoturvallisuuslain (494/2009) 4 §:n 1 kohdassa tarkoitetun padon alapuolella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi, milloin vaelluskalakannan turvaaminen sitä edellyttää, enintään viiden vuoden määräajaksi kieltää kalastuksen padon alapuolella enintään viidensadan metrin matkalla samoin kuin patoaltaassa padon yläpuolella sekä tekojärvessä ja muussa tekoaltaassa.

72 § Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistössä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

Koukku ja Paukku ry, Poikkeuslupahakemus KL 72 § 1.1.2026-31.12.2030, perustelut

Kalastus- ja metsästysseura Koukku ja Paukku ry anoo Vaajanvirralla kalastuslain (379/2015) 72 §:n mukaista poikkeuslupaa kalastuksen sallimisesta lähempänä kuin 200 m kalatiestä ajanjaksolle 1.1.2026-31.12.2030. Nykyinen, poikkeuslupan POSELY/3356/2022 (myönnetty 15.2.2023) mukainen kalastusalueen rajan etäisyys kalatiestä on 100 metriä sekä ylä- että alapuolella voimalaitosta. Pyydämme lupaa jatkaa kalastusta nykyisillä aluerajoituksilla. Edellinen poikkeuslupa (POSELY/3356/2022) on ollut voimassa 3 vuotta, alkaen 1.1.2023 ja se umpeutuu kuluvan vuoden lopussa 31.12.2025.

Kalastuslain (379/2015) 71 §:n mukainen 200 m etäisyydellä kalatiestä ylä- ja alapuolella oleva kalastusalue käsittäisi sekä Vaajakosken sulun Leppäveden, että Päijänteen puoleisella alueella ainoastaan 30 metriä rannalta kalastusalueita. Olemme rauhoittaneet koko Leppäveden puoleisen etelärannan kalastukselta, taimenen rauhoitusalueeksi ja Päijänteen puoleisen etelärannan välittömässä läheisyydessä olevan asutuksen johdosta olemme kieltäneet rannalta kalastuksen. 200 m sääntö tiputtaisi seuran hallinnoimilta vesialueilta pois käytännössä kaikki taimenen rannalta kalastuspaikat. Tämä vaikuttaisi kalastuslupien myyntimäärään sekä maksettuihin jäsenmaksuihin merkittävästi ja vaikuttaisi sitä kautta seuran talouteen, sekä sulkisi seuralta mahdollisuuden toimia samassa mittakaavassa alueen kalakantoja tukevasti (kalastonhoito, kalaistutukset, merkintä, Vaajakosken kalatien seuranta ja valvonta, jne.). Rannalta kalastusmahdollisuuden loppuminen todennäköisesti enemmän kuin puolittaisi seuran resurssit kalakantoja tukevaan toimintaan. Seuran talouteen vaikuttavista tekijöistä taimenen rannalta kalastusmahdollisuuden merkitys on kokonaisuudessaan n. puolet vuotuisesta liikevaihdosta. Olemme seurana laittaneet merkittävän määrän rahaa joka vuosi alueen taimenkantoja tukemiseen (kokonaissumman ollessa 10000–15000 €/vuosi, vuodesta riippuen) ja vaikuttaneet taimenkantojen positiiviseen kehitykseen poikkeuksellisen kovilla sääntörajoituksilla.

Koukku ja Paukku ry käyttää pelkästään taimenten tuki-istutuksiin 7000 € / vuosi seuran varallisuutta. Seura hoitaa myös kalastuksen valvonnan seuran hallinnoimalla vesialueella Vaajanvirralla sekä Vaajavirran osakaskunnan vesialueella. Varsinkin voimalaitoksen lähialueiden salakalastus on alueen kalakannoille merkittävä haitta. Kalastuksen valvonnan resurssit ovat myös kiinni seuran taloudesta. Kaikki mätä- ja pienpoikasten istutukset sekä valvonta hoidetaan seuran jäsenten toimesta ns. vapaaehtoistyönä.

Koukku ja Paukku on hoitanut kalakantojen seurannan operatiivista työtä Vaajanvirran osalta yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen, Keski-Suomen Kalatalouskeskus ry:n ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen kanssa. Hoidamme vesialueen taimenmerkinnät, saalisraporttien sekä kalatieseurannan raporttien koostamisen ja jaamme tiedon yleiseen käyttöön. Keräämämme data auttaa tiedon kasvattamisessa taimenten vaelluksesta ja kasvusta. Viimeisen 10 vuoden aikana olemme keränneet saalistiedustelulla tietoa alueen taimenkantojen kehityksestä. Saalis seurannan vuosiraportit ovat luettavissa seuran kotisivuilta osoitteesta www.koukkupaukku.fi.

Tiivistettynä raportit: viimeisen 10 vuoden aikana suurien (yli 60cm) taimenten määrä on lisääntynyt, taimenten mediaanimitta on noussut välille 45-50 cm, taimenen lisääntymistä on todistetusti havaittu Vaajanvirralla useana vuonna Vesi-Visio Osk:n toteuttamissa kutupesäkartoituksissa vuodesta 2016 alkaen, alueellisen kalakannan kokonaismäärä on kehittynyt, rasvaevällisten taimenten määrä on lisääntynyt kalatieseurannoissa ja olemme keränneet merkittävästi lisää tietoa alueellisen taimenkannan kehityksestä. Seuramme luovuttaa kalakantojen seurantatiedot

Äänekosken tehtaan yhteistarkkailujärjestelmää varten, joten seurannalla on myös laajempaa hyötykäyttöä.

Kalastusalueellamme on erittäin tiukat saalisrajoitukset. Rasvaevällinen taimen on ollut täysin rauhoitettu vuodesta 2011 lähtien ja lisäksi eväleikatuista taimenista ainoastaan välimittan sisällä olevat kalat ovat sallittuja ottaa saaliiksi. Taimen välimitta on säädetty 60-65cm välille. Kalastusalueeltamme tapetaan vuodessa vain muutama taimen saalisilmoituksiin pohjaten.

Vaajanvirran tarjoama taimenen rannalta kalastusmahdollisuus on käytännössä ainut Jyväskylän alueella (kunnes Tourujoki mahdollisesti aukeaa kalastukselle), joten alueellisen virkistystoiminnan suhteen Vaajanvirralla on suuri merkitys Jyväskylän lähialueiden kalastaville ihmisille. Kuhan kalastukseen on kesäaikaan erittäin hyvät mahdollisuudet Paloniemen rannalta kalastusalueella, nykyisellä poikkeuslupa-alueella. Kuhan kalastus alueella on laadukasta ja suosittua virkistystoimintaa. Vaajanvirralla kalastaa taimenta, kuhaa ja muita kaloja seuran jäsenten lisäksi myös moni vierasluvan ostaja Jyväskylän seudulta ja kauempaakin. Lisäksi seuramme tarjoaa Liekkilampien puolella kirjolohen kalastusta, joka osaltaan lisää Jyväskylän kalastusmahdollisuuksia. Liekkilammet linkittyvät poikkeuslupa- siltä osin, että osa toiminnasta rahoitetaan virtakalastuksen tuottamalla lupa- ja jäsenmaksutuloilla.

Seuran rahoittamana olemme järjestäneet nuorisoiiloja kerran viikossa viimeisen 30 vuoden ajan. Nämä nuorisoiilat ovat nuorille täysin maksuttomia ja lähes kaikki kustannukset olemme hoitaneet suoraan seuran tuloista. Nuorisoiiltoihin on vapaa pääsy kaikilla nuorilla kalastuksesta kiinnostuneilla, riippumatta siitä onko seuran jäsen tai asuuko Vaajakoskella.

Koukku ja Paukku ry:n ensisijainen tavoite seuratoiminnassa on kehittää alueellisten taimenkantojen tilaa. Vaajanvirran taimenen tila on elinehto seuramme harrastustoiminnan jatkumiselle. Rannalta kalastusmahdollisuuden tippuminen vaikuttaisi suorasti seuran tukitoiminnan taloudellisiin resursseihin ja sitä kautta myös henkilöresurssien supistumiseen. Koukku ja Paukku ry kirjaimellisesti elää Vaajanvirran taimenesta. Koukulla ja Paukulla on pitkä historia (yli 60 vuotta) Vaajanvirran taimenkantojen tehostamisessa ja kehittämisessä ja tuona aikana seuran toimesta on mm. pyydetty emokaloja, haudottu taimenen mätiä, kasvatettu poikasia, istutettu poikasia ja mätiä, merkitty taimenia, seurattu kalatietä ja valvottu kalastusta. Seuran tuki Pohjois-Päijänteen taimenkantojen eteen on ollut varmasti suurin minkään yksityisen tahon toteuttama kalakantoja tukeva toiminta alueellisesti koko tuon yli 60 vuoden ajan.

Seuramme haluaa toimia taimenkantaa tukevasti myös tulevaisuudessa ja toivomme että tiedostatte rannalta kalastuksen merkityksen niin alueellisen taimenkannan, kuin seuratoiminnankin näkökulmasta.

Meille on kolmesti ollut myönnettynä ko. poikkeuslupa, jotka olivat voimassa vuosien 2018, 2022 ja 2025 loppuun saakka. Olemme osana tätä poikkeuslupaa hoitaneet Vaajakosken voimalaitoksen kalatien seuranta pyyntikatiskaa kokemalla vuosina 2016–2020 ja vuosina 2023–2025. Vuosina 2021–2022 Vaajakosken molempia kalatietä seurattiin Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n toimesta kameraseurannalla, jonka voimalaitoksen omistaja Suur-Savon Sähkö Oy rahoitti. Seura avusti tuolloin kameraseurannan toteuttamisessa talkoovoimin.

Olemme pitäneet kiinni kaikista poikkeuslupapäätöksen (POSELY/3356/2022) lupaehdoista 1–9 ja noudattaneet niitä tunnollisesti.

Toivomme saavamme jatkoa poikkeusluvalle ja olemme valmiit jatkamaan edellä mainittuja ehtoja luvan myöntämiseksi.

Annamme mielellämme lisätietoja aiheesta.

Ystävällisin terveisin,

[Redacted signature]

Vaajakosken Koukku ja Paukku ry.